

တရားမအထွေထွေလျှောက်ထားမှု

ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော

ဦးစိုးညွန့်၊ ဦးမြသိမ်း တို့ရှေ့တွင်

ကိုအောင်အောင်သိန်း

နှင့်

တိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်တရားသူကြီး

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်ပါ ၎င်း

(၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေလျှောက်ထားမှုအမှတ်- ၇၅)

မိဘတို့က မိမိ၏သားသမီးအပေါ် သွားနုတ္တသားသမီးအဖြစ် မြှောက်ဟကြညာပေးစေလိုမှု
စွဲဆိုခြင်းသည် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ
မရှိ။

(၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်)

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ မြွက်ဟကြေညာချက်သက်သက် တောင်းဆိုနိုင်ရန် အောက်ပါအချက်များနှင့် ညီညွတ်ရန် လိုအပ်သည်။

(က) တရားလိုသည် အမှုစွဲဆိုချိန်တွင် တည်ရှိနေသော ၎င်း၏ တရားဝင်အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရမည်။

(ခ) အဆိုပါ တရားလို၏ တရားဝင်အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို တရားပြိုင်က ငြင်းကွယ်ရမည် သို့မဟုတ် ငြင်းကွယ်ရန် လိုလားနေသူဖြစ်ရမည်။

(ဂ) တရားလိုအနေဖြင့် နောက်ဆက်တွဲသက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်သည့် အခြေအနေ မရှိစေရပေ။

ယခုအမှုမှာ မိဘများဖြစ်သူ ဦးကိုကိုလေးနှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်ခိုင်တို့အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုချိန်တွင် မိမိတို့၏တရားဝင်အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြွက်ဟ ကြေညာပေးရန် သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်းအပေါ် စွဲဆိုသောအမှု မဟုတ်ဘဲ သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်း၏ အပြုအမူအရ အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိသော သွားနုတ္တသားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည်။

ဦးကိုကိုလေးတို့ စွဲဆိုသောအမှုသည် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့် လည်းကောင်း၊ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ဖော်ပြထားသော ဥပမာ(က) မှ (ဇ) အထိ တို့နှင့်လည်းကောင်း အကျုံးဝင်ညီညွတ်မှုမရှိပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေရှင်သေဆုံးပါက ကျန်ရစ်သူ အမွေဆိုင်များသည် ဥပဒေအရ အပြီးအပိုင်အပ်နှံရရှိသည့်အခွင့်အရေး (Vested Right)အရ ၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးအနေဖြင့် အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ တရားလို ဦးကိုကိုလေး တို့အနေဖြင့် ၎င်းတို့ကွယ်လွန်သည့်အခါ သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်း၏ အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်စေရန်အတွက် သေတမ်းစာသဘောသက်ရောက်သည့် တောင်းဆိုချက်နှင့် အစီအမံကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ချေ။ ဦးကိုကိုလေးတို့အနေဖြင့် သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်းအပေါ် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိကြောင်း မြင်သာသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးအောင်ကျော်ဦး

တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ

အမှတ်(၁) (၂) လျှောက်ထား - ဒေါ်ဖြူမာဝေ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး

ခံရသူများအတွက် ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး

အမှတ် (၃) (၄) လျှောက်ထား - ဦးထွန်းအေး

ခံရသူများအတွက် တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ

မန္တလေးခရိုင်တရားရုံး၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၈၄ တွင် ဦးကိုကိုလေးနှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်ခိုင်တို့က ကိုအောင်အောင်သိန်းအပေါ် သွားနုတ္တသားဖြစ်ကြောင်း

ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရာ “တရားလိုများသည် တရားပြိုင်အပေါ် ဤအမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိပါသလား” ဟူသော ပဏာမငြင်းချက်ကို နှစ်ဖက်ကြားနာပြီးနောက် ဤပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ကိုအောင်အောင်သိန်းက မကျေနပ်၍ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၉ ဖြင့် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းရာ ပလပ်ခံရသဖြင့် ပြည်ထောင်စုတရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၁၆ (က) (၅) အရ အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မန္တလေးခရိုင်တရားရုံးက “တရားလိုများသည် တရားပြိုင်အပေါ် ဤအမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိပါသလား” ဟူသော ပဏာမငြင်းချက်အပေါ် ကြားနာပြီးနောက် တရားလိုများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ သားကြီးဖြစ်သူ တရားပြိုင်နှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့သတ်မှတ်သည့် တရားဝင်အခြေအနေကို မြွက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုခြင်းမှာ တရားစွဲဆိုသူ တရားလိုများ၏ တရားဝင်အခြေအနေဖြစ်ကြောင်း တရားပြိုင်၏ပြုမူမှုများအပေါ် တရားလိုများ၏ တရားဝင်အခြေအနေကို မြွက်ဟကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ အမှုပုံစံမှန်ကန်ကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့သည်။

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်က တရားလိုများသည် ၎င်းတို့၏ တရားဝင်အခြေအနေ အတွက် သားဖြစ်သူ တရားပြိုင်သည် သွာနုတ္တခွေးနှင့်တူသော သားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟပြဋ္ဌာန်းလိုမှုကို သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ စွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း၊ မိဘများအနေဖြင့် သားသမီးဖြစ်သူ သွာနုတ္တသားသမီး၏ အဆင့်အတန်းသာရှိကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုကို စွဲဆိုနိုင်သဖြင့် အမှုပုံစံမှားယွင်းခြင်းမရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးက တရားလိုများ၏အဆိုလွှာအရ တရားပြိုင်သည် မိဘများဖြစ်သည့် တရားလိုများအပေါ် ရန်သူသဖွယ် ပြုမူဆက်ဆံကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် မန္တလေးခရိုင်တရားရုံးက ပဏာမငြင်းချက်အပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် အဆိုပါအမိန့်အပေါ် အတည်ပြုခဲ့သော မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်၏ အမိန့်တို့သည် လမ်းညွှန်စီရင်ထုံးများအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသဖြင့် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သောအမိန့်များဟု သုံးသပ်တွေ့ရှိရကြောင်း၊ သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားဝင်အနေအထားကို ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ ရထိုက်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးဦးသည် မိမိအနေအထားကို သို့မဟုတ် မိမိအခွင့်အရေးကို ငြင်းဆိုသူ သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုရန် အကျိုးလိုလားသူအပေါ် တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ယင်းဥပဒေပုဒ်မပါ တရားဝင်အနေအထားဟူသော စကားရပ်တွင် တစ်ယောက်သောသူ၏ အဆင့်အတန်းလည်း အကျိုးဝင်သဖြင့် တရားပြိုင်၏ တရားဝင်အနေအထားအရ တရားလို၏ တည်ဆဲအခွင့်အရေးကို ထိခိုက်စေလောက်သော အခြေအနေပေါ်ပေါက်လျှင် တရားပြိုင်သည် အဆိုပါအနေအထားကို ရထိုက်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ မြွက်ဟကြေညာပေးစေရန် တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းအမွေခန်းတရားဥပဒေ၏ သဘောတရားများအရ အခြေခံမူ(၆) ရပ်ရှိပြီး “အပြုအမူကောင်းသဖြင့် အမွေမရနိုင်သော်လည်း အပြုအမူဆိုးကြောင်း ဆုံးရှုံးနိုင်ခြင်း” မှာ အခြေခံမူတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ တရားလို (မိဘ) များ အပေါ် ရန်သူသဖွယ်ဆက်ဆံခဲ့သော တရားပြိုင်သည် မိဘအမွေကို ဆက်ခံခွင့်အနေအထား ရထိုက်ခွင့် မရှိသဖြင့် တရားလိုများက တရားပြိုင်အပေါ် သွာနုတ္တသားသမီးအဖြစ် မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်ကြောင်း၊ မူလရုံးတရားလိုတို့ တင်သွင်းသော အဆိုလွှာအရ မူလရုံးတရားပြိုင်သည် မိဘစကားနားမထောင်သည့်အပြင် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ပြုမူစော်ကားမှုများ ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် မန္တလေးခရိုင်တရားရုံးက တရားလိုများသည် တရားပြိုင်အပေါ် ဤအမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိသလား ငြင်းချက်ကို တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်အပေါ် အတည်ပြုခဲ့သော မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်၏အမိန့်တို့သည် မိမိ၏အာဏာအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး ကျော်လွန်သုံးစွဲခြင်းမရှိသည့်အပြင် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရသဖြင့် အမှုခေါ်စာချွန်တော်ထုတ်ဆင့်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိဟု သုံးသပ်တွေ့ရှိရသဖြင့် လျှောက်ထားချက်အား ခွင့်ပြုရန်မသင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အမှတ် (၃) (၄) လျှောက်ထားခံရသူများ၏ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေက ဦးကိုကိုလေး၊ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်ခိုင်တို့အနေဖြင့် သားဖြစ်သူ ယခုလျှောက်ထားသူ မောင်အောင်အောင်သိန်းမှာ အိမ်ထောင်မကျမီ မိဘတို့အပေါ် သားအရင်းတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ပြုမူဆက်ဆံခဲ့သည့် အခြေအနေကို မိဘများရရှိခဲ့သည့် အဆင့်အတန်းနှင့် တရားဝင်အနေအထားကို ပြောင်းလွှဲပြီး သွာနုတ္တသားတစ်ဦး၏ ပြုမူဆက်ဆံခံခဲ့ရသဖြင့် ရရှိခဲ့သည့် အဆင့်အတန်းနှင့် တရားဝင်အနေအထားတို့အရ သား မောင်အောင်အောင်သိန်းကို သွာနုတ္တသားဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြဋ္ဌာန်းပေးရန် စွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ “သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါအမွေဆက်ခံနိုင်သည့် အလားအလာ (သို့မဟုတ်) မျှော်လင့်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မဟုတ်ဘဲ တည်ဆဲအခွင့်အရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၄၂ အရ မြွက်ဟကြေညာပေးနိုင်သည်” ဟု **မောင်အောင်သိန်း နှင့် မောင်ဘမောင်အမှု** (၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၅၄) တွင် ပြဆိုထားကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးကိုကိုလေးက သားအပေါ် အမှုစွဲဆိုခြင်းသည် တည်ဆဲအခြေအနေတွင် ဖခင်အရင်းတစ်ယောက်အနေဖြင့် သားအရင်းဖြစ်သူက ရန်သူသဖွယ်ပြုကျင့်ခံရခြင်းကို မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေက ပြဆိုထားသော အခွင့်အရေးအခြေအနေတစ်ရပ်ကို ဖခင်ဖြစ်သူ၏ တရားဝင်အနေအထားအရပင် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် တရားလို မိရင်းဖရင်း၏ တရားဝင်အခြေအနေကို ငြင်းပယ်ကြောင်း အခြေအနေ (၂)ရပ် ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ပထမအချက်မှာ ဖခင်အပေါ် ရန်သူသဖွယ် လှေကားအဆင်းတွင် နဖူး ရင်ဘတ်တို့အား လက်သီးဖြင့်ထိုး၊ ခြေဖြင့်ကန်ခြင်းသည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မိဘအပေါ် ရန်သူသဖွယ် မပြုကျင့်ရဟူသော ဥပဒေအရ အသိအမှတ်ပြုသည့် မိဘ၏အဆင့်အခြေအနေကို ငြင်းပယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုတိယအချက်မှာ သားသမီးက ငွေကြေးအလွဲသုံးစားပြုသည်ကို မိဘက မိမိတွင်တာဝန်မရှိဘဲ သားသမီးအပေါ် မိမိအခွင့်အရေးကို သုံးစွဲ၍ မသုံးဖြုန်းရန် အရေးဆိုတားဆီးသည့် အခြေအနေကို မျက်ကွယ်ပြု၍ သုံးဖြုန်းသည့်အတွက် မိဘက စိုက်ထုတ်ပေးဆပ်ရသည့်အခြေအနေ စသည့် မိရင်းဘရင်းနှင့် သားသမီးတို့အကြား အငြင်းပွားမှုကို အဆုံးသတ်စေနိုင်ရန် ရန်သူသဖွယ်ပြုကျင့်ခံရသော မိဘကို မြွက်ဟကြေညာပေးသင့်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ မူလရုံးတရားလိုများသည် မိမိ၏သားအရင်းက ရန်သူသဖွယ် ဆက်ဆံခံရမည့် စိုးရိမ်မှုသည်ပင် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အချင်းဖြစ်အကြောင်းခြင်းရာပေါ်ပေါက်ပြီး စွဲဆိုခွင့်လည်းရထိုက်သည်ဟု

ကောက်ယူထိုက်ကြောင်း၊ ယခု အမှုသည် ဦးကိုကိုလေးက အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိခြင်း မရှိခြင်းအတွက် စွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ဖခင်ဖြစ်သူနှင့် မိခင်ဖြစ်သူတို့က မိမိတို့ သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ် အခြေအနေတွင် သားဖြစ်သူက ရန်သူသဖွယ် ပြုကျင့်ခံရသည့်အတွက် မိမိတို့၏အခွင့်အရေးကို ဆုပ်ကိုင်စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆက်ဆံပြုမူခံရခြင်းသည် ဖခင်က ပြုကျင့်ခံရခြင်းဖြစ်၍ သားက ခံရခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ဦးကိုကိုလေးသည် အမွေဆက်ခံခွင့်ကို အခြေခံသော အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာအရ စွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်း အဆိုလွှာအရပင် ထင်ရှားပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၉ မနုကျယ်အရလည်း ဦးကိုကိုလေးက မိမိ၏သားပြုကျင့်ခံခြင်းကိုသာ ဖော်ပြစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သဖြင့် အမှုပုံစံအရပင် သေတမ်းစာသဘောသက်ရောက်သည့် တောင်းဆိုချက်မျိုးကို တောင်းဆိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်နေကြောင်း၊ မန္တလေးခရိုင်တရားရုံး၏ ဤအမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း တရားစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ချမှတ်သည့်အမိန့်နှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော် က ခရိုင်တရားရုံး၏ အမိန့်အား အတည်ပြုခဲ့သည့် အမိန့်တို့သည် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လည်းကောင်း၊ သီးခြားသက်သာခွင့်ဥပဒေအရလည်းကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ရာမှားယွင်းမှုမရှိသဖြင့် စာချွန်တော်အမိန့် ထုတ်ဆင့်ပေးရန် လျှောက်ထားမှုကို ပလပ်ပေးရန် လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

လျှောက်ထားသူ၏ တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေက မြက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသောသူသည် မိမိ၏တရားဝင်အခြေအနေအတွက်ကိုသာ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း မူလရုံးတရားပြိုင်၏ အကျိုးအတွက် စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း **ဒေါ်ကြင်ကျူ နှင့် မောင်ကြည်စိန်ပါ -၂ (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်တင်အေး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် မကြူ) အမှု** (၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၂၃၆။)၊ **ကိုလှမြင့် နှင့် မနုလွင်အမှု** (၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၀။)၊ **ဒေါ်ကြင်နု နှင့် ဦးစိန်ဝှက် ပါ၂ အမှု** (၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၈။) တို့တွင် အတိအလင်း လမ်းညွှန်ထားကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် လျှောက်ထားသူ (မူလရုံးတရားပြိုင်)သည် သွားနုတ္တသားဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုထားသောကြောင့် လျှောက်ထားသူအား မူလရုံး တရားလိုများ (အမှတ် (၃) (၄) လျှောက်ထားခံရသူများ)၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်မရှိစေရန်အတွက် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အမှတ် (၃) (၄)

လျှောက်ထားခံရသူများက သွာနုတ္တအဖြစ် ပြုကျင့်ခံရခြင်းသည် ဖခင်အရင်းအတွက် လတ်တလောခံစားရသော အခြေအနေဖြစ်ကြောင်း၊ သား အမွေဆက်ခံခြင်းကို ပိတ်ပင်ရန် ဦးတည်၍ ဦးကိုကိုလေးတို့က စွဲဆိုခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိကွယ်လွန်ပါက သွာနုတ္တဖြစ်ထိုက်ပါသည်ဟု အမွေကို ရည်ရွယ်၍ စွဲဆိုခြင်းမဟုတ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏တင်ပြချက်အရ ၎င်းတို့ တောင်းဆိုသည့် သက်သာခွင့်သည် အမှတ် (၃) (၄) လျှောက်ထားခံရသူများ၏ တရားဝင်အခြေအနေမဟုတ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူ၏ တရားဝင်အခြေအနေအတွက် စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ အကျိုးမဝင်ကြောင်း၊ မူလရုံးတရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ခဲ့ပါက လျှောက်ထားသူများသည် မိဘများ အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်မှာ ပင် အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိသောကြောင့် မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်နေမည်ဖြစ်၍ ယင်းအနေအထားမျိုးတွင် မူလရုံးတရားလိုသည် ပုံစံပါအမှုကို စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း အထင်အရှားပေါ်ပေါက်နေကြောင်း **ဒေါ်စိန်ကြည် နှင့် ဦးသန်းစိန် အမှု** (၁၉၉၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၄ (၃၉)။) စီရင်ထုံးအရ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်၏ အမိန့်နှင့် မန္တလေးခရိုင်တရားရုံးတို့၏အမိန့်များသည် မှားယွင်းနေသောကြောင့် ယင်းအမိန့်များကို အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့်ထုတ်ဆင့်ပြီး ချေဖျက်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

တရားဝင်အနေအထားကိုဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေးကိုဖြစ်စေ ရထိုက်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသည် မိမိအနေအထားကို သို့မဟုတ် မိမိအခွင့်အရေးကို ငြင်းဆိုသူ သို့မဟုတ် ငြင်းဆိုရန် အကျိုးလိုလားသူအပေါ် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။ တရားရုံးသည် ထိုသို့ ရထိုက်ခွင့်ရှိကြောင်း မိမိ၏သဘောအတိုင်း မြွက်ဟကြေညာနိုင်သည်။

ဦးကိုကိုလေး နှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်ခိုင် တို့က စွဲဆိုထားသောအမှုမှာ သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ ကိုအောင်အောင်သိန်းအပေါ် သွာနုတ္တသားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုစွဲဆို ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ

ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ မြွက်ဟကြေညာချက်သက်သက် တောင်းဆိုနိုင်ရန် အောက်ပါအချက်များနှင့် ညီညွတ်ရန် လိုအပ်သည် -

(က) တရားလိုသည် အမှုစွဲဆိုချိန်တွင် တည်ရှိနေသော ၎င်း၏တရားဝင်အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရမည်။

(ခ) အဆိုပါ တရားလို၏ တရားဝင်အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို တရားပြိုင်က ငြင်းကွယ်ရမည် သို့မဟုတ် ငြင်းကွယ်ရန် လိုလားနေသူ ဖြစ်ရမည်။

(ဂ) တရားလိုအနေဖြင့် နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့် တောင်းဆိုနိုင်သည့် အခြေအနေမရှိစေ ရပေ။

ယခုအမှုမှာ မိဘများဖြစ်သူ ဦးကိုကိုလေးနှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်ခိုင်တို့အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုချိန်တွင် မိမိတို့၏ တရားဝင်အခြေအနေ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြွက်ဟကြေညာပေးရန် သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်းအပေါ် စွဲဆိုသောအမှု မဟုတ်ဘဲ သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်း၏ အပြုအမူအရ အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိသော သွားနုတ္တသားဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးရန် စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည်။

ဦးကိုကိုလေးတို့ စွဲဆိုသောအမှုသည် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် လည်းကောင်း၊ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ဖော်ပြထားသော ဥပမာ (က) မှ (ဇ) အထိ တို့နှင့်လည်းကောင်း အကျုံးဝင် ညီညွတ်မှုမရှိပေ။

တရားလိုများသည် တရားစွဲဆိုချိန်တွင် မိမိ၏အခွင့်အရေးနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိဘဲ တရားပြိုင်၏ အခွင့်အရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြွက်ဟကြေညာလိုမှုစွဲဆိုခွင့်မရှိပေ။ မြွက်ဟကြေညာပေးရမည့် တရားဝင်အခြေအနေမှာ တရားစွဲဆိုသူ၏

တရားဝင်အခြေအနေဖြစ်သည်။ ဒေါ်ကြင်ကျူး နှင့် မောင်ကြည်စိန် ပါ ၂ (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်တင်အေး၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ နှင့် မကြူ) အမှု (၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၂၃၆။)၊ ကိုလှမြင့် နှင့် မနုလွင် အမှု (၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၀) တို့ကို ကြည့်ပါ။

မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ အမွေရှင်သေဆုံးပါက ကျန်ရစ်သူ အမွေဆိုင်များသည် ဥပဒေအရ အပြီးအပိုင်အပ်နှင်းရရှိသည့် အခွင့်အရေး (Vested Right) အရ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေးအနေဖြင့် အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ တရားလို ဦးကိုကိုလေးတို့ အနေဖြင့် ၎င်းတို့ကွယ်လွန်သည့်အခါ သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်း၏ အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်စေရန်အတွက် သေတမ်းစာသဘော သက်ရောက်သည့် တောင်းဆိုချက်နှင့် အစီအမံကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။ ဦးကိုကိုလေးတို့အနေဖြင့် သားဖြစ်သူ ကိုအောင်အောင်သိန်းအပေါ် သီးခြားသက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်းမရှိကြောင်း မြင်သာသည်။

သို့ဖြစ်၍ မန္တလေးခရိုင်တရားရုံးနှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်တို့က တရားလိုများ၏တရားဝင်အခြေအနေကို မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် သားသမီးဖြစ်သူသည် သွာနုတ္တသားသမီး အဆင့်အတန်းသာရှိကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုနိုင်ခွင့်ရှိ၍ အမှုကို ဤပုံစံအတိုင်းစွဲဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းသည် သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

အမိန့်တစ်ရပ်သည် အခွင့်အာဏာမရှိဘဲ ချမှတ်ခဲ့သည့်အမိန့်ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ အခွင့်အာဏာရှိသည်ထက် ကျော်လွန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ထိုအမိန့်သည် အပေါ်ယံကြော ကြည့်ရှုဖြင့် ဥပဒေအရ မှားယွင်းချွတ်ချော်နေသည့် အမိန့်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း ပေါ်လွင်ပါက အမှုခေါ်စာချွန်တော်အမိန့် ထုတ်ဆင့်၍ ပယ်ဖျက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤတရားမအထွေထွေလျှောက်ထားမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း
ဒေသကြီးတရားလွှတ်တော်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၇၉/ ၂၀၁၃ တွင်
ချမှတ်သောအမိန့်နှင့် မန္တလေးခရိုင်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၄၈၄/ ၂၀၁၂ တွင်
ချမှတ်သောအမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီး မန္တလေးခရိုင်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်
၄၈၄/ ၂၀၁၂ ကို ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ်ကျပ် ၁၅၀၀၀/- သတ်မှတ်သည်။